

---

kerk. De missie van de confessioneel hervormde beweging'. In plaats van de ontwikkeling van de confessionele beweging te analyseren vanuit de verschillende georganiseerde groepen: de Gereformeerde Kerken en de verenigingen binnen de Hervormde Kerk – naast de Confessionele Vereniging en de Gereformeerde Bond (1906) bijvoorbeeld ook de Groningers, georganiseerd rond het tijdschrift *Waarheid en Liefde*, de Vereniging van Vrijzinnig Hervormden (1913) en de Ethische Vereniging (1921) – ziet hij veeleer dwars door de organisatorische scheidslijnen heen verschillende 'discourse communities', die zich allemaal op een of andere manier hadden te verhouden tot de 'imagined community' die de Nederlandse Hervormde Kerk sinds 1816 was. Hij wijst op 'communities' rond tijdschriften, op netwerken van personen en

dergelijke. De organisatorische grenzen waren heel poreus. Met de Kerkorde van 1951 hervormde de Hervormde Kerk zich tot een nieuwe 'imagined community': de Christus-belijdende volkskerk, en richting het Samen op Weg-proces hadden opnieuw alle 'discourse communities' zich tot die ene Hervormde Kerk te verhouden. De hele casuïstiek van richtingen en modaliteiten, die men in de oude christelijke encyclopedieën nog kan aantreffen, wordt door Van Lieburg echter failliet verklaard: ook orthodoxen kiezen inmiddels hun eigen individuele 'pakket' – maar wel binnen de 'imagined community' die de PKN nog steeds is. Als de auteur ooit zijn verspreide – ik mag wel zeggen: zeer verspreide – artikelen gaat bundelen, moet hij dit artikel zeker opnemen. –